

Motion till riksdagen 2019/20:3431

av Johan Forssell m.fl. (M, KD)

med anledning av prop. 2019/20:36 Ett särskilt straffansvar för samröre med en terroristorganisation

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för samröre med terroristorganisationer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt tillsätta en utredning för att förbjuda deltagande i terroristorganisationers och andra våldsbejakande organisationers verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återkomma snarast med ett förslag som innebär att deltagande i en militärliknande terroristorganisationens verksamhet kriminaliseras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Terrorhotnivån i Sverige är förhöjd sedan ett antal år tillbaka. Sverige är det land som, näst efter Belgien, har flest personer som anslutit sig till IS sett till befolkningens mängd. Det finns skäl att se med stort allvar på utvecklingen. Såväl vad avser IS-resenärer som återvänder till Sverige som vad avser nyrekrytering av radikaliserade personer som redan bor i Sverige. Enligt Nationellt centrum för terrorhotbedömning finns det individer, både i Sverige och utomlands, som betraktar terrorattentat mot mål i Sverige som legitima och som har såväl avsikt som förmåga att genomföra sådana.

Det var mot den bakgrunden och den höjda terrorhotnivån som Moderaterna slöt två överenskommelser om åtgärder mot terrorism med regeringen och flera av riksdagens partier 2015 respektive 2017. Vi enades över partigränserna om viktiga initiativ för att stärka Sveriges säkerhet. Tyvärr kan vi fyra år efter den första överenskommelsen konstatera att regeringen inte har prioriterat att genomföra de åtgärder vi kom överens om. Fortfarande saknas möjlighet till hemlig dataavläsning, skärpt kontroll av personer

som bedöms utgöra ett säkerhetsshot, tydligare sekretessbrytande bestämmelser mellan polisen och kommunerna, hinder för missbruk av resehandlingar och effektivare straff för terrorismbrottslighet.

Det avstannade arbetet i Regeringskansliet är mot bakgrund av säkerhetssituationen allvarligt. Samma mönster går igen i regeringens proposition om ett särskilt straffansvar för samröre med en terrororganisation. Förslaget i sin nuvarande utformning kommer endast att träffa vissa specifika situationer, som dessutom redan är straffbara i stor utsträckning. Dessutom är de straff som regeringen föreslår alldeles för låga med hänsyn till vilken allvarlig brottslighet det rör sig om. De föreslagna straffen för brott av normalgraden är på samma nivå som för stöld, dvs. fängelse i upp till två år. Brott med liknande straffskalor brukar ofta bedömas ha ett straffvärde om några månaders fängelse. I realiteten innebär det ofta en villkorlig dom eller skyddstillsyn. Det är problematiskt att regeringen föreslår så pass ringa straff för samröre med en terroristorganisation. Detta har Moderaterna påtalat genom hela processen med att ta fram lagstiftningen.

Även med det nya samröresbrottet på plats kommer det att fortsätta vara förenat med betydande svårigheter att lagföra och döma personer som reser från Sverige för att delta i en terroristorganisationens verksamhet i ett annat land. Det är helt oförklarligt att Sverige som i princip enda EU-land tillåter att personer deltar i en terrororganisation. Moderaterna har därför krävt att regeringen snarast ska tillsätta en utredning med uppdrag att ta fram ett förbud mot deltagande i terroristorganisationers och andra våldsbejakande organisationers verksamhet. Utredningen bör föreslå de förändringar i föreningsfriheten som krävs för att införa ett sådant förbud. Föreningsfriheten bör inte inrymma en rätt att ostraffat bedriva brottslig verksamhet. Förbudet bör träffa såväl utländska terrororganisationer som inhemska våldsbejakande rörelser som använder hot och våld som medel för att uppnå sina mål.

En grundlagsändring kan dock komma på plats tidigast efter valet 2022. Fram till dess ett sådant deltagandebrott är på plats kommer det att fortsätta vara straffritt att delta i bl.a. en terroristorganisationens verksamhet. Även det är enligt vår mening inte godtagbart. Moderaterna har därför, bl.a. genom direkta kontakter med regeringen, begärt att regeringen ska återkomma med ett förslag som innebär att deltagande i en militärliknande terroristorganisationens verksamhet kriminaliseras. Det beredningsunderlag som redan finns i Regeringskansliet bör kompletteras för att möjliggöra det. Ett sådant förbud skulle inte stå i strid med grundlagen eftersom det ryms inom de befintliga undantagen från den grundlagsskyddade föreningsfriheten.

Det är beklagligt att regeringen, trots våra påstötningar, inte inkluderat ett sådant förslag i den nuvarande propositionen. Regeringens beslut innebär, om riksdagen inte griper in, att det kommer att vara straffritt att delta i exempelvis IS verksamhet i många år till.

Sverige behöver stå bättre rustat för att möta ett försämrat säkerhetsläge och ett ökat terrorhot. Därför behövs skarpa åtgärder för att på riktigt, här och nu, stärka Sveriges förmåga och motståndskraft.

Johan Forssell (M)

Magdalena Schröder (M)

Ellen Juntti (M)

Mikael Damsgaard (M)

Sten Bergheden (M)

Andreas Carlson (KD)

Ingemar Kihlström (KD)